

ODBITY (16) *part praet pass pf*

odbity (13), **odbit** (1), odbity *a.* odbit (2).

o jasne.

sg m N odbity (5), odbit (1); ~ (*praed*) odbity (1) *StryjKron*, odbit (1) *LibMal*. ◊ *A* odbit(e)go (1). ◊ *f N* odbitą (3), odbit(a) (1). ◊ *I* odbitą (1). ◊ *n N* odbité (1). ◊ *pl N m pers* odbici (1). *subst* odbit(e) (1). ◊ *G* odbitych (1).

Składnia dopełnienia sprawcy: odbity przez kogo (1).

Sł stp s.v. odbić, Cn brak, Linde XVII – XVIII w.

1. *Odpadający od czegoś z powodu bicia* (1) :

Wyrażenie: »od kości odbity« (1): iż ciało twoje naświētłzé było ták zránioné/ y od kości odbité *SiebRozmyśl* C3v.

2. *Skierowany uderzeniem w przeciwną stronę, odrzucony* (1) : *Retortus*, *Odwity odkręcony/ odbity. Mącz* 459d.

3. *Otwarty przez wyrwanie dna (o beczcze)* (1) : *ut fuisset aperta alias odbitha thona salis ZapMaz II Ł* 1/44v.

4. *Odebrany siłą* (6) : cięża odbita ma być Sędzemu wroconá *UstPraw* G.

a. *O tym, co zostało uprzednio zabrane siłą* (5) : W tym Chorągiew Krolewfką Niemcy gwałtem wzięli/ [...] A w tym wżyfcy z Chorągwią odbitą [...] przerwali Niemcow nazbroynieyfzych czoło *StryjKron* 527.

odbity od kogo (1): ysz pan moy wřthky [!] owcze kařzal wrocycz kthore od slodzyey byly odbythe *LibLeg* 7/10.

odbity z czego (1): Brátá iego Wizesławá odbitego z więźienia/ ná Kijowfką Stolicę zá Páná łobie przełóżyli *StryjKron* 180.

Wyrażenia: »łupy odbite« (1): Połłał też Dawid przyiacielom łwoim [...] z łupow odbitych dáry. *BielKron* 68.

»[komu] mocą odbit« (1): wzywłchi gi [Żyda] nyořł z zyemye [...] ařch kv yedney grobly [...]. *thamze zid yeřth gim mocza odbith. LibMal* 1553/176v.

5. *Odpędzony; repercussus, repulsus Mącz; profligatus Calep* (7) : *Repulsus*, *Odbity/ Spárty/ Odpędzony. Mącz* 287c, 339c; *Calep* 855b.

a. *Odparty (o atakujących) [od czego]* (4) : [Niemcy] zámek wzięli/ [...] ále od miářtá odbići. *BielKron* 372; *Mořkwá* przez *Sołohubá* od *Smolenfká* odbita. *StryjKron* 737 *marg*, 687 *marg*.

Szereg: »odbity i odpędzony« (1): wodną bitwą był poráżon od Romaná Cefářzá *Konřtantinopolskiego/ y wielką porářzką* był odbity y odpędzony od *Czárygrodá. StryjKron* 121.

6. **[Odlamany silnym uderzeniem, ostrzeliwaniem z dział: záładziwřzy Dziáłá [...]]** tłukł mury wyřznego Zamku we dnie y w nocy bez przeřtanku/ *Czego ieřwsze dziř ieřł fwiádkiem wieźá [...]]* ktorey y dziř połowá przez *Witołdá* odbita y práwie odcięta łtoi *StryjKron* 503.]

Synonimy: 5. odegnany, odpędzony; a. odgromiony.

Cf [NIEODBITY], ODBIĆ